

Pr Kaja Kallas
Hr Lauri Hussar
Hr Lauri Läänemets

Eesti Planeerijate Ühingu ettepanekud uuele valitsusele

Eesti Planeerijate Ühing on 20 aastat tegutsenud ruumilise keskkonna planeerimisega tegelevaid spetsialiste koondav erialaorganisatsioon. Meie liikmed on nii omavalitsustes, konsultatsioonifirmades kui riigiasutustes töötavad planeerijad, kes koostavad ja menetlevad riigi ja omavalitsuse eri tasandi planeeringuid. Olles hästi kursis reaalse planeerimispraktikaga, teeme omapoolsed ettepanekud valdkonna arengu toetamiseks, mida palume kaaluda koalitsiooni lepingu sõlmimisel.

1. Ruumilise planeerimise süsteem vajab restarti.

Kiirkorras ja erandlikult on RePower kava eesmärkide täitmiseks lühendatud taastuvenergeetika eriplaneeringute menetlusi. Planeeringu liigi muutmine võib eesmärki arvestades olla hetkel õigustatud, kuid sisulist reformi vajab kogu ruumilise planeerimise süsteem. Samuti analüüsi, mis on tegelikud põhjused, miks me ühiskonnas vajalike muudatuste osas valmis ei ole, kas on tagatud ruumilise planeerimise institutsionaalne võimekus, milliseid planeeringu liike ja protsessi me vajame ning millisel eesmärgil. Planeeringute koostamine on bürokraatliku protsessi ja kohtuvaidluste hirmus pärsitud otsustusjulguse tõttu muutunud karistuseks, mida iga hinna eest vältida ja seda juba ka riigi tasandil. See annab tõsise märguande süsteemi muutmise vajadusest.

2. Planeerijate nappus tuleb likvideerida.

Planeeringute keerukus ja üle reguleeritus ning negatiivne kuvand (planeering on pigem keeldude, mitte arengut suunavate tingimuste kogum) pärsib spetsialistide tööle asumist nii avalikus kui erasektoris. Eestis puudub planeerija eriala omandamise võimalus. Õpe on korraldatud mitmete erialade kõrval haruna. Kõrgkoolid õpetavad planeerimist erinevast vaatest lähtuvalt, kuid omandatavad kompetentsid ei ole tihti võrreldavad ja piisavad planeerija hariduse vaatest tervikuna. Kõrgkooli lõpetanud eelistavad töökohti teistel erialadel. Tähelepanu vajab nii planeerijate ettevalmistus kõrgkoolides, täiendkoolitus kui ka spetsialistide motiveerimine (sh töötasu) ja tunnustamine, sest tegemist on erialaga, mis kujundab ruumilist keskkonda aastakümneteks.

3. Planeeringute menetlustasu riigilõivuna.

Paljudes riikides on kasutusel planeeringute menetlustasu kohaliku omavalitsuse planeerimisvõimekuse ja motivatsiooni tõstmiseks kasutatava riigilõivuna (laekub omavalitsuse eelarvesse). Tasu suurus varieerub sõltuvalt planeeringu keerukusest, nt tuleb Šotimaal kuni 10 elamu planeerimisel tasuda 600 naela elamu ja 5000 naela üle 50 m kõrguse tuuliku eest^[1]. Soomes määratakse lõivu suurus kohaliku omavalitsuse poolt, nt on ühe kinnistu detailplaneeringu menetlustasu Helsingis 3000 eurot, ent suure planeeringuala korral jääb planeeringutasu vahemikku 30 000 – 60 000 eurot^[2]. Vaasas on ühe kinnistu detailplaneeringu menetlustasu 2000 eurot^{[3],[4]} Eestis on kohustus tasuda riigilõivu ehitus- ja kasutusloa ja projekteerimistingimuste läbivaatuse eest. Planeeringu menetlus on eelnevatest oluliselt ajakulukam ja laiapõhjalisemaid teadmisi nõudev tegevus, millest sõltub otseselt meid ümbritseva keskkonna kvaliteet ja kliimaeesmärkide täitmine. Eelnevast tulenevalt palume lisada

koalitsioonileppesse eesmärgi planeeringute menetlustasu juurutamisest, et tõhustada planeeringute koostamist ja väärtustada ruumilist planeerimist valdkonna ja elukutsena.

Oleme alati nõus teemasid põhjalikumalt avama ja osalema planeerimissüsteemi ajakohastamise protsessis ning aruteludes.

Lugupidamisega,
Kaido Koppel
/allkirjastatud digitaalselt/

Eesti Planeerijate Ühingu
Juhatuse esimees

---

[1] <https://www.edevelopment.scot/eDevelopmentClient/StaticFiles/eDevelopment-Scottish Planning Fee List as of 1st April 2022-V1.0-31 March 2022.pdf>

[2] <https://www.hel.fi/hel2/ksv/Aineistot/hinnastot/kaavamaksut.pdf>

[3] <https://www.vaasa.fi/uploads/2020/04/a573722a-kaavoituksen-taksat-2020.pdf>

[4] Vt nt [https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Yhdyskuntalautakunta/Kokous_30112021/Tampereen_kaavoituksen_taksa_maankaytt\(233799\)](https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Yhdyskuntalautakunta/Kokous_30112021/Tampereen_kaavoituksen_taksa_maankaytt(233799))